

KOULUKULJETUSSÄÄNTÖ

1.6.2020 alkaen

Riihimäen kaupunki
Sivistys ja osaaminen

Hyväksytty sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa § 64 / 6.5.2020

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yleistä	3
2	Koulukuljetukset Riihimäen kaupungilla	4
3	Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen.....	4
4	Koulukuljetuksen myöntäminen.....	4
4.1	Koulumatkan pituus.....	5
4.2	Koulumatkan turvallisuuden arviointi.....	5
4.3	Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	6
5	Koulukuljetusten järjestäminen.....	6
5.1	Iltapäivätoiminta ja koulujen kerhotoiminta.....	7
5.2	Työjärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat	7
6	Koulukuljetus erityistapauksissa.....	8
6.1	Katsomusaineiden opetus	8
6.2	Vieraskielisen oppilaan oman äidinkielen opetus (ei ruotsin- ja saamenkieli)	8
6.3	Musiikkipainotteinen opetus	8
6.4	Montessoriopetus.....	8
6.5	Yläkoulujen työelämään tutustumisjaksot.....	9
6.6	Toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat	9
6.7	Yhteishuoltajuus.....	9
6.8	Oppilaan osoitteen muuttuminen lukuvuoden aikana.....	9
6.9	A2-kielen opiskelu	9
6.10	Osallistuminen koulutuskokeiluun 9. luokalla.....	9
7	Koulumatkan aikana.....	9
7.1	Järjestyssäännöt	10
7.2	Aikataulut	10
7.3	Poikkeustilanteet.....	10
8	Huomioitavaa koulukuljetuksissa	11
8.1	Huoltajan ja oppilaan muistilista	11
8.2	Koulun muistilista	12
8.3	Kuljetuksen järjestäjän muistilista.....	12

1 Yleistä

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta on velvollinen järjestämään oppilaille maksuttoman koulukuljetuksen. Koulukuljetus myönnetään oppilaak-siotosta päättävän viranhaltijan osoittamaan lähikouluun.

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (13.7.2018/542)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syyistä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa. (13.7.2018/542)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyt-tänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Alkoholilaki määrää koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (25.8.2016/730) alkoholukon käytön pakolliseksi tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa. Riihimäen kaupungin koulukuljetuksissa edellytetään alkoholukkoa koulukuljetuksia tilausajoina hoitavissa autoissa.

2 Koulukuljetukset Riihimäen kaupungilla

Riihimäen kaupungin koulukuljetusten myöntämisessä ja järjestämisessä noudatetaan perusopetuslain 32 §:ssä määriteltyjä säännöksiä. Koulukuljetuksissa noudatetaan lisäksi Riihimäen kaupungin sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tässä koulukuljetussäännössä hyväksymiä periaatteita.

Tätä koulukuljetussääntöä noudatetaan Riihimäen kaupungin koulukuljetuksia myönnettäessä ja järjestettäessä 1.6.2020 alkaen.

3 Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen

Koulukuljetus tai korvaus koulukuljetuksesta myönnetään vain hakemuksesta ja sitä haetaan lukuvuosittain. Sähköinen koulukuljetushakemus täytetään Riihimäen kaupungin verkkosivulla (www.riihimaki.fi/koulukuljetus). Kouluista sekä verkkosivuilta on saatavissa tulostettava versio koulukuljetushakemuksesta.

Riihimäen kaupunki voi suorittaa huoltajalle korvausta oppilaan kuljettamisesta aiheutuneista kustannuksista, mikäli Riihimäen kaupunki ei ole kuljetusta muulla tavoin järjestänyt. Kustannusten korvaus myönnetään hakemuksen perusteella. Oikeutta saada matkakustannusten korvausta tulee hakea ennen kuljetuksen aloittamista. Korvaus vastaa matkakustannuksia pääsääntöisesti halvinta kuljetustapaa noudattaen. Korvaus maksetaan jälkikäteen laskua vastaan.

4 Koulukuljetuksen myöntäminen

Perusopetuslain 32 pykälässä määritellään esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden koulukuljetusten myöntämisen perusteet sekä ne periaatteet, joita koulukuljetusten järjestämisessä noudatetaan. Perusteiden täytyessä kunta on velvollinen järjestämään oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen tai korvaamaan huoltajalle oppilaan kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia. Mikäli perusopetuslain määrittämät koulukuljetusten myöntämisperusteet eivät täyty, ovat huoltajat itse velvollisia järjestämään oppilaan koulumatkan.

Koulukuljetus myönnetään ainoastaan hakemuksesta oppilaalle ensisijaisena koulupaikana osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan. Koulukuljetusta haetaan lukuvuosittain. Päätökset koulukuljetuksesta voivat koskea koko lukuvuotta tai sen osaa.

Tulevan lukuvuoden koulukuljetusta haetaan vuosittain maalis-huhtikuussa, kaupungin verkkosivuilla erikseen ilmoitettuna ajanjaksona. Hakemukset käsitellään toukokuussa ja viranhaltijapäätökset tehdään kesäkuun alussa. Mikäli hakemus on toimitettu määräajan umpeuduttua, kuljetusta ei voida taata lukuvuoden alusta alkaen.

Koulukuljetushakemusten käsittelyaika lukuvuoden aikana toimitettujen hakemusten osalta on noin kaksi viikkoa ja tapaturmista johtuvien äkillisten kuljetushakemusten osalta noin kaksi työpäivää. Mahdolliset asiantuntijalausunnat tulee toimittaa hakemuksen liitteenä. Kuljetus voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivästä lähtien, kun viranhaltijapäätös on tehty.

Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen millään perusteella, mikäli hän opiskelee muussa kuin kunnan hänelle osoittamassa ensisijaisessa esiopetus- tai perusopetuspaikassa.

4.1 Koulumatkan pituus

Perusopetuslaissa määritellään koulumatkan pituudesta seuraavasti: jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen.

Riihimäen kaupungin esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on

- esiopetuksessa tai peruskoulun 1.–3. luokan oppilaalla yli kolme kilometriä
- peruskoulun 4.–9. luokan oppilaalla yli viisi kilometriä.

Koulumatkan pituus mitataan lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotitontin portilta koulutontin portille. Kaikkien oppilaiden koulumatkan mittauksessa käytetään Riihimäen kaupungin verkkosivuilla olevaa karttapalvelua. Tällöin mitaustapa on kaikilla koulukuljetusta hakevilla oppilailla sama. Poikkeuksia kilometriraajoista ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein.

4.2 Koulumatkan turvallisuuden arviointi

Jos oppilaan koulumatka oppilaalle osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan tai osa siitä todetaan vaaralliseksi, kaupunki järjestää koulukuljetuksen koulumatkalle tai sen vaaralliseksi katsotulle osuudelle. Vaaralliseksi luokiteltavia osuuksia on Riihimäellä erittäin vähän.

Koulumatkan turvallisuutta arvioitaessa perusteena käytetään valtakunnallista koulumatkan turvallisuuden arviointiohjetta. Lisäksi arvioinnin tukena hyödynnetään vuonna 2000 laadittua ja vuonna 2012 opinnäytetyönä päivitettyä Riihimäen koulujen liikenneturvallisuusselvitystä, joka on käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 16.10.2012 § 38. Poliisiviranomainen ei anna lausuntoja koulumatkan turvallisuudesta. Koulumatkan turvallisuutta arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeessa tie luokitellaan vaaralliseksi, jos oppilaan kuljettavaksi ei voida osoittaa kevyen liikenteen väylää silloin, kun oppilaan kulkema katu on pää- tai kokoajakatu, kadun/tien keskivuorokausiliikenne on yli 4000 ajoneuvoa vuorokaudessa, tai jos 1.–3. luokan oppilas joutuu kulkemaan tiellä, jonka nopeusrajoitus on 80 km/h ja KVL on yli 2000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Vaarallisena voidaan pitää myös koulumatkaa, johon kuuluu keskikorokkeettoman kadun ylitys ilman valo-ohjausta, kun katu on neliajakaistainen tai kaksiajakaistaisen kadun keskivuorokausiliikenne on yli 4000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Koulumatkan turvallisuutta arvioi tekninen palvelukeskus. Turvallisuutta arvioidessa tarkastellaan matkalla olevien katujen/teiden ja risteysten liikennemääriä, nopeusrajoituksia, näkyvyyksiä ja mahdollisia erillisiä kevyen liikenteen väyliä, keskikorokkeita ja pientareiden leveyksiä sekä huomioidaan oppilaan ikä. Mahdolliset erityistarpeet huomioidaan oppilaskohtaisesti asiantuntijalausuntojen perusteella.

Esimerkkejä tieosuuden turvallisuuden arvioinnista Riihimäellä:

- Valtatie 3 on vaarallinen myös 9. luokan oppilaalle
- 54-tien (Forssa – Lahti) on vaarallinen myös 9. luokan oppilaalle
- 130-tie (Hämeenlinnan tie) saattaa olla vaarallinen myös 6. luokan oppilaalle tienkohdasta riippuen
- Karantie saattaa olla vaarallinen myös 5. luokan oppilaalle
- Riihiviidantie saattaa olla vaarallinen myös 4. luokan oppilaalle

- Uusi Karhintie välillä Mäenpäänkuja – Hausjärven kunnan raja saattaa olla vaarallinen myös 3. luokan oppilaalle
- Hyvinkääntie saattaa olla vaarallinen myös 2. luokan oppilaalle.

Mikäli edellä mainituilla vaaralliseksi arvioiduilla tieosuuksilla tapahtuu oleellisia muutoksia, esim. tien vierelle rakennetaan kevyen liikenteen väylä, ei tieosuutta luokitella vaaralliseksi kevyen liikenteen väylän valmistumisesta alkaen.

Kun tie on arvioitu vaaralliseksi jollekin luokka-asteelle, ei tämän luokka-asteen oppilaan tule joutua kävelemään tietä pitkin yli 200 metriä pidempää matkaa, vaan oppilaalle tulee järjestää koulukuljetus vaaralliseksi arvioidun tien osuudelle. Pelkkä vaaralliseksi arvioidun tien ylitys ei välttämättä tee koulumatkasta vaarallista.

4.3 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Mikäli koulumatka oppilaalle osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan todetaan oppilaan ikä ja/tai muut olosuhteet esim. oppilaan kehitystaso tai terveydelliset syyt huomioon ottaen liian vaikeaksi tai rasittavaksi, voidaan oppilaalle myöntää oikeus kaupungin järjestämään koulukuljetukseen.

Huoltajan tulee liittää koulukuljetushakemukseen lääkärin, psykologin tai muun vastavan tahon asiantuntijalausunto. Lausunnosta tulee ilmetä koulukuljetustarpeen perustelujen lisäksi ajanjakso, jolle koulukuljetus tulisi järjestää. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kaupunkia järjestämään koulukuljetusta, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Lausunto on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, ellei se ole pysyväisluonteinen.

Kunnan osoittamassa esi- tai perusopetuspaikassa opiskelevalle oppilaalle voidaan hakemuksesta myöntää koulukuljetus tapaturmasta johtuvan äkillisen kuljetustarpeen (ns. keppiläiset) perusteella tietyille ajanjaksoille. Tällöin koulukuljetuksen tarve tietyille ajalle tulee osoittaa lääkärinlausunnolla. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kaupunkia järjestämään koulukuljetusta, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Tapaturmasta johtuvan vamman rajoittavuus määrittää, millä kuljetusmuodolla oppilas kuljetetaan.

5 Koulukuljetusten järjestäminen

Koulukuljetukset pyritään järjestämään ensisijaisesti avoimella joukkoliikenteellä. Mikäli koulukuljetusta ei pystytä järjestämään joukkoliikenteellä, järjestetään koulukuljetus muulla tavoin, esimerkiksi suljettuna koulukuljetuksena.

Avoimella joukkoliikenteellä tarkoitetaan Riihimäen paikallis- ja seutuliikenteen linja-autoja ja palvelulinjan autoa. Suljetulla kuljetuksella kuljetetaan ainoastaan asiakkaita, joille on myönnetty kuljetusetuus.

Perusopetuslain § 32 mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka saa kestää enintään

- kaksi ja puoli tuntia oppilaan ollessa alle 13-vuotias lukuvuoden alkaessa
- kolme tuntia oppilaan ollessa yli 13-vuotias lukuvuoden alkaessa.

Oppilaalla arvioidaan kuluvan keskimäärin käveltyä kilometriä kohti tietty aika. Alla olevassa taulukossa on esitetty keskimääräisiä kävelyajoja ikäluokittain.

Ikäluokka	Minuuttia / km
6-vuotias	15 minuuttia
7 – 12 -vuotias	12 – 14 minuuttia
13 – 16 -vuotias	11 – 12 minuuttia

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää osalle matkaa. Asuinalueesta riippuen oppilaan koulumatkallaan kävelemä osuus voi vaihdella pituudeltaan ja olosuhteiltaan. Kilometriraaja (3 km tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, jonka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin lähimmälle linja-autopysäkille tai noutopaikkaan. Oppilaiden noutopaikat pyritään järjestämään niin, että ne ovat järkevästi kouluauton reitillä ja turvallisia nousta kyytiin oppilaan kyvyt huomioon ottaen.

Oppilaan koulukuljetukseen ja omatoimiseen kävelyyn kuluva yhteisaika odotuksineen ei saa ylittää perusopetuslain mukaisia koulumatkan päivittäisiä aikoja. Tämä on otettava huomioon suunniteltaessa oppilaan omatoimisesti kuljettavan koulumatkan pituutta. Kotiportilta haetaan vain poikkeustapauksissa ja erikseen perustellusta syystä (esim. liikuntaeste).

Oppilaalle saattaa koulukuljetusautojen reiteistä ja aikatauluista johtuen kertyä odotusai-kaa aamulla ennen koulun alkamista sekä iltapäivällä koulun päättymisen jälkeen. Koulupäivän jälkeen kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esim. läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään kuitenkin pitämään mahdollisimman lyhyinä.

Koulukuljetukset alkavat perusopetuslain mukaisesti lukuvuoden ensimmäisestä koulupäivästä. Huoltajille toimitetaan ohjeistus koulukuljetusten alkamisesta ennen koulun alkua.

5.1 Iltapäivätoiminta ja koulujen kerhotoiminta

Koulukuljetus järjestetään kouluun tai koulupäivän jälkeen kotiosoitteeseen. Oppilaan osallistuessa aamuhoitoon, hänelle ei myönnetä koulukuljetusta aamulla. Oppilaan osallistuessa iltapäivähoitoon, hän ei ole oikeutettu koulukuljetukseen iltapäivisin.

Kaupunki ei vastaa kuljetuksista koulun ja iltapäivätoimintayksikön välillä, mikäli oppilas osallistuu iltapäivätoimintaan muussa kuin omassa koulussaan. Poikkeuksen tästä muodostavat tilapäisesti kuntouttavassa luokassa opiskelevat oppilaat, jotka osallistuvat iltapäivätoimintaan omassa lähikoulussaan. Heille kuljetus järjestetään asiantuntijalausunnon perusteella.

Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koulun kerhotoiminnasta kotiin tai päinvastoin. Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan säännöllinen osallistuminen kerhotoimintaan pyritään mahdollistamaan hyödyntämällä joukkoliikenteen myöhäisempiä lähtöjä tai suljettuja kuljetuksia, joissa on tilaa.

5.2 Työjärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat

Koulukuljetukset järjestetään lukuvuoden alkaessa ilmoitettujen oppilaiden normaalien lukujärjestysten mukaisesti huomioiden yläkoulujen jaksomuutokset. Kouluilla järjestettävänä poikkeuspäivinä koulukuljetukset pyritään järjestämään poikkeavien lukujärjestysten mukaisesti.

Koulukuljetusoppilas on oikeutettu koulukuljetukseen ennen tai jälkeen hänelle annetun tukiopetuksen. Kasvatuskeskusteluun tai jälki-istuntoon määrätyle oppilaalle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta kasvatuskeskustelun tai jälki-istunnon jälkeen, vaan koulun tulee huolehtia siitä, että oppilaan on mahdollista kulkea kotimatka joukkoliikenteen myöhäisemmällä lähdöllä tai suljetulla kuljetuksella, jossa on tilaa.

6 Koulukuljetus erityistapauksissa

6.1 Katsomusaineiden opetus

Oppilaan, joka osallistuu elämänkatsomustiedon tai oman uskonnon oppitunnille, koulupäivä saattaa alkaa tai päättyä muussa kuin omassa koulussa. Mikäli koulukuljetuksen myöntämisen perusteena olevat ehdot tällöin täyttyvät (esim. km-raja), myönnetään hänelle koulukuljetus huoltajan hakemuksesta.

Mikäli elämänkatsomustiedon tai oman uskonnon opetusta annetaan kesken koulupäivän, muiden oppituntien välissä, järjestetään koulukuljetus, jos oppilas ei ehdi siirtyä omasta koulusta elämänkatsomustiedon tai oman uskonnon opetuspaikkaan ja takaisin välituntien aikana. Oppilaan matkaan varattava aika voi olla enintään koulun ns. pitkän välituntin mittainen. Myös toissijaisessa koulussa opiskeleville oppilaille järjestetään koulukuljetus elämänkatsomustiedon tai oman uskonnon opetusta antavaan kouluun ja takaisin silloin, kun opetusta annetaan kesken koulupäivän, eikä siirtyminen ko. opetuspaikkaan ja takaisin ole mahdollista välituntien aikana.

6.2 Vieraskielisen oppilaan oman äidinkielen opetus (ei ruotsin- ja saamenkieli)

Vieraskielisen oppilaan, joka osallistuu oman äidinkielen opetukseen, koulupäivä saattaa alkaa tai päättyä muussa kuin omassa koulussa. Mikäli koulukuljetuksen myöntämisen perusteena olevat ehdot tällöin täyttyvät (esim. km-raja), myönnetään hänelle koulukuljetus huoltajien hakemuksesta.

Mikäli oman äidinkielen opetusta annetaan kesken koulupäivän, muiden oppituntien välissä, järjestetään koulukuljetus, jos oppilas ei ehdi siirtyä omasta koulusta oman äidinkielen opetuspaikkaan tai oman uskonnon opetuspaikkaan ja takaisin ei ole mahdollista välituntien aikana. Oppilaan matkaan varattava aika voi olla enintään koulun ns. pitkän välituntin mittainen. Koulukuljetus myönnetään tässäkin tapauksessa huoltajien hakemuksesta.

Oman äidinkielen opetukseen saavat osallistua kaikki oppilaat, joiden äidinkieli tai kotikieli on opetettava vieras kieli tai jotka ovat ulkomailla ollessaan tai muuten hankkineet kyseisen kielen taidon ja haluavat ylläpitää kielitaitoaan. Myös esiopetusikäinen, joka täyttää edellä mainitut kriteerit, saa opetukseen osallistua. Oman äidinkielen opetukseen on oppilaalla mahdollista osallistua, mutta ei velvollisuutta.

6.3 Musiikkipainotteinen opetus

Sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti oppilaat musiikkipainotteiseen opetukseen Eteläiselle ja Harjunrinteen koululle otetaan lukuvuodesta 2016 - 2017 alkaen toissijaisella oppilaaksiotolla (sivi § 181/17.11.2015). Oppilaalle ei myönnetä koulukuljetusta millään perusteella, kun on kyse toissijaisesta oppilaaksiotosta.

Oppilaalle, joka on ennen lukuvuotta 2016 – 2017 otettu ensisijaisena oppilaaksiottona opiskelemaan musiikkipainotteiselle luokalle, myönnetään koulukuljetus hakemuksesta myöntämisen perusteena olevien ehtojen täytyessä.

6.4 Montessoriopetus

Oppilaat montessoriopetukseen otetaan toissijaisella oppilaaksiotolla (koula § 9/25.1.2011). Oppilaalle ei myönnetä koulukuljetusta millään perusteella, kun on kyse toissijaisesta oppilaaksiotosta.

6.5 Yläkoulujen työelämään tutustumisjaksot

Yläkoulujen oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen koulukuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita kuin muissakin koulukuljetuksissa. Työelämään tutustumisjakson koulukuljetukset pyritään järjestämään pääsääntöisesti joukkoliikenteellä. Huoltaja vastaa oppilaan työelämään tutustumisjakson kuljetuksista, mikäli työelämäjakso suoritetaan muussa kunnassa kuin Riihimäellä.

6.6 Toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Toisessa kunnassa koulua käyvien oppilaiden koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata lukuun ottamatta niitä kehitysvammaisia oppilaita, joille Riihimäen kaupunki on osoittanut ensisijaisen koulupaikan toisessa kunnassa.

Lisäksi niille riihimäkeläisille esi- ja perusopetuksen oppilaille, joiden äidinkieli on väestörekisterin mukaan ruotsi, saame tai viittomakieli, korvataan koulukuljetus lähimpään ruotsin-, saamen- tai viittomakielistä opetusta antavaan kouluun hakemuksesta lukuvuosittain.

6.7 Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustapauksissa koulukuljetus myönnetään oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

6.8 Oppilaan osoitteen muuttuminen lukuvuoden aikana

Jos oppilaan väestörekisterin mukainen osoite muuttuu, tulee koulukuljetushakemus tehdä uudelleen. Oppilaan muuttaessa lukuvuoden aikana toisen koulun oppilaaksiottoalueelle, tulee hänelle hakea toissijaista oppilaspaikkaa, mikäli hän jatkaa nykyisessä koulussaan. Tällöin oppilas ei ole oikeutettu koulukuljetukseen millään perusteella.

6.9 A2-kielen opiskelu

Oman äidinkielen opiskelu on lisäopetusta ja A2 -kielen valinta on vapaaehtoista. Koulutuslautakunta on päättänyt 27.2.2007 (§ 30), ettei A2-kielen opetustunneille järjestetä kuljetuksia 1.8.2007 alkaen. Päätös koskee lukuvuonna 2007 – 2008 ja sitä myöhemmin A2-kielen opiskelun aloittavia oppilaita.

6.10 Osallistuminen koulutuskokeiluun 9. luokalla

Oppilaan osallistuessa koulutuskokeiluun 9. luokalla vastaa kuljetuksista oppilaan huoltaja.

7 Koulumatkan aikana

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvota liikkumaan turvallisesti liikenteessä ja miten liikenteessä otetaan huomioon toisia kulkijoita. Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Huoltajan tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa. Oppilaan huoltajat vastaavat siitä, että oppilas pääsee turvallisesti kotoa linja-autoon, koulukuljetusautoon tai taksiin ja paluumatkalla niistä kotiin.

Erilaisissa tutkimuksissa on todettu, että koululaisten yleiskunto on heikentynyt liikkumisen vähenemisen myötä. Lapsen itse kuljettavan koulumatkan osuus tulisikin nähdä lapsen oikeutena, joka edistää terveyttä ja ennaltaehkäisee monia sairauksia. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omiin kykyihin kulkea koulumatkansa.

Kouluilla panostetaan liikennekasvatukseen esim. opastamalla heijastimen käyttöön ja korostamalla pyöräilykypärän käyttöä. Yhteiskunta tarjoaa useita vaihtoehtoja tutustua turvalliseen liikkumiseen. Liikenneturvan verkkosivuilla on runsaasti tietoa turvallisesta liikkumisesta lapsille, nuorille ja aikuisille (www.liikenneturva.fi). Myös poliisi opastaa turvalliseen liikkumiseen.

7.1 Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Suljetun koulukuljetusauton kyytiin saavat mennä vain ne oppilaat, joille on myönnetty koulukuljetus. Autoon ei saa ottaa kavereita mukaan. Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää. Autossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana ja mahdolliset turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Auton kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin.

Auton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla, tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

7.2 Aikataulut

Koulukuljetusautojen aikataulut pyritään suunnittelemaan koulujen alkamis- ja päättymisajat sekä yläkoulujen jaksomuutokset mahdollisimman hyvin huomioon ottaen.

Koulukuljetusoppilaat haetaan ilmoitetuista paikoista suunnitellun ajoreitin mukaisesti. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa hakupaikkaa ennen aikataulun mukaista aikaa. Koulukuljetusauto voi saapua myös ilmoitettua aikaa myöhemmin.

Oppilaan on oltava 5 - 10 minuuttia ennen sovittua aikaa odottamassa sovitussa paikassa, eikä esimerkiksi jossain sen läheisyydessä. Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa oppilasta. Oppilasta ei myöskään tarvitse palata uudelleen hakemaan, mikäli tämä ei ole sovittuna aikana sovitulla paikalla.

Suljettua kuljetusta käyttävän oppilaan huoltajan tulee ilmoittaa kaupungille välittömästi kuljetustarpeen peruuntumisesta, kun se on tiedossa.

7.3 Poikkeustilanteet

Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Mikäli oppilas aiheuttaa linja-autoille tai koulukuljetusautolle ilkivaltaa, on hän velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Tällöin oppilaan huoltaja ja liikennöitsijä sopivat keskenään vahinkojen korvaamisesta. Riihimäen kaupunki ei korvaa oppilaiden linja-autoille tai koulukuljetusautoille aiheuttamia vahinkoja.

Onnettomuus

Oppilaat ovat vakuutettuja koulumatkan ja -päivän ajan.

Poikkeaminen koulumatkalta

Oppilaan koulumatka on reitti suoraan kotiin ja päinvastoin. Tämä koskee myös koulukuljetuksessa olevia oppilaita. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulureitiltä, tai jos hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

Koulukuljetusauto ei saavukaan

Joskus voi olla tilanteita, jolloin kouluauto ei saavu noutopaikkaan ilmoitettuna aikana esimerkiksi auton rikkoutumisesta johtuen. Talvisin sääolot voivat aiheuttaa koulukuljetusauton aikatauluihin myöhästymisiä. Poikkeustapauksista pyydetään ilmoittamaan kaupungin palautekanavien kautta. Tarvittaessa kuljetusreitit ja -ajan toteutuminen voidaan varmentaa autossa olevan paikannuksen avulla.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten tai muuten hankalien sääolojen vuoksi ei erikseen järjestetä koulukuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin normaalisti.

Kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä

Mikäli kuljetusoppilas ja hänen huoltajansa eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, tulee asiasta ottaa yhteyttä kaupungin palautekanavien kautta. Ongelmatilanteet käsitellään tapauskohtaisesti ja kuljetusyrittäjään otetaan tarvittaessa yhteyttä palvelun parantamiseksi.

8 Huomioitavaa koulukuljetuksissa

Niin oppilailla, huoltajilla, kuljettajilla, kouluilla kuin koulukuljetusten järjestäjällä on asiaita, jotka tulee huomioida koulukuljetuksissa.

8.1 Huoltajan ja oppilaan muistilista

Huoltajan tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Pienen oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän ja kykyjen karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulukuljetuksiin liittyvistä velvollisuuksistaan.

Huoltajan ja oppilaan tulee huolehtia, että

- pyöräilykypärä on päässä pyöräillessä pysäkillä tai noutopaikalle ja sieltä kotiin
- ollaan ajoissa sovitulla pysäkillä tai noutopaikalla (5-10 minuuttia ennen noutoa) ja näytetään pysähtymismerkkiä hyvissä ajoin
- odotetaan autoa rauhallisesti eikä aiheuteta vaaraa itselle tai muille
- nousetaan autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuudutaan penkille ja kiinnitetään sekä pidetään mahdollinen turvavyö kiinnitettynä koko ajomatkan ajan
- käyttäydytään asiallisesti ja otetaan muut matkustajat huomioon
- noudatetaan hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kerrotaan kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistutaan autosta viivyttelemättä, mutta rauhallisesti
- ylitetään tie vasta, kun auto on jo jatkanut matkaa
- käytetään pimeällä heijastinta
- koulupäivän aikana tarvittavat välineet ovat asianmukaisesti pakattuna
- ymmärretään koulukuljetusten pelisäännöt ja sitoudutaan noudattamaan niitä
- huoltajan tulee ilmoittaa kaupungille suljettua koulukuljetusta käyttävän oppilaan kuljetustarpeen peruuntumisesta heti, kun se on tiedossa.

Huoltaja tai oppilas ei voi itse tilata koulukuljetusta, eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai kuljetusaikatauluihin.

8.2 Koulun muistilista

Koulujen velvoitteita koskien koulukuljetuksia:

- koulun kuljetusyhteyshenkilö huolehtii, että kuljetusten suunnittelija saa kuljetusoppilaiden lukujärjestykset hyvissä ajoin
- lukujärjestyksen tulisi olla pysyviä
- kouluille jaetaan syksyisin koulukuljetusten ohjeet, jotka koulujen tulee toimittaa edelleen kuljetusoppilaille ja heidän huoltajilleen
- erityistä huolenpitoa vaativilla oppilailla (esim. kehitysvammaisen oppilas) on henkilö vastaanottamassa kouluautosta tai saattamassa kouluautoon
- koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan tai tilan mahdollisena kuljetusten odotusaikana
- koulujen tulee välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksia hoitavalle henkilölle.

8.3 Kuljetuksen järjestäjän muistilista

Koulukuljetukset myönnetään ja järjestetään keskitetysti. Koulukuljetuksen myöntää sivistyksen ja osaamisen toimialue ja järjestää tekninen palvelukeskus.

Kuljetuksen järjestäjän velvoitteita:

- suunnittelee koulukuljetusten reitit ja aikataulut
- tekee yhteistyötä koulujen ja koulukuljetuksia hoitavien yritysten kanssa
- tiedottaa tarvittaessa kouluautojen aikataulut ja niissä tapahtuvat muutokset kouluille ja huoltajille
- vastaa kuljetuksen järjestämiseen liittyviin palautteisiin (lukuun ottamatta kuljetusedun hakemiseen tai myöntämiseen liittyvät palautteet, joihin vastaa sivistyksen ja osaamisen toimialue).